

VERENIGING VRIENDEN VAN HET BEATRIXPARK

Gemeenteraad van Amsterdam
p/a Directeur Ruimte en Duurzaamheid,
Postbus 2758
1000 CT Amsterdam

Amsterdam, 14 augustus 2017

Geachte Raadsleden,

Betreft: zienswijze Ontwerpbestemmingsplan Beethoven tweede fase en het ontwerpbesluit tot vaststelling van hogere geluidswaarden.

Hieronder lichten wij de zienswijze toe van de Vrienden van het Beatrixpark op het voorliggende plan.
Samenvattend komt die hier op neer:

- Door een veelheid aan dossiers zijn gegevens, zoals de gebiedsgrenzen, onduidelijk en derhalve waarschijnlijk niet meer juist.
- Wij pleiten er met klem voor de - slecht onderbouwde - aanpassing van 12.000 m2 extra voor woningbouw in plaats van museumfunctie ongedaan te maken.
- Over de ontsluiting van dit gebied voor auto-, fiets en hulpverlenersverkeer is nog onvoldoende helderheid. Fietsroutes en wandelroutes dienen beter gescheiden te zijn.
- De unieke eigenschap, rust en groen van dit naar verhouding kleine deel van het gehele Zuidas-gebied, zou niet alleen door ons, maar door alle betrokken partijen gekoesterd en beschermd moeten worden.

Ook in dit Ontwerpbestemmingsplan dient daar veel meer rekening mee te worden gehouden.

Korte geschiedenis

Vanaf de aanvang van de plannen voor dit gebied, dat in eerste instantie door de gemeente werd aangeduid met "Museumgebied" (!!)) heeft het bestuur van de Vereniging Vrienden van het Beatrixpark namens de leden van de vereniging zich kritisch maar niet a priori negatief opgesteld. Wij hebben altijd het belang van het park (en de bezoekers en omwonenden) naar voren gebracht in allerlei vormen van overleg, bij onze vele momenten van inspraak, via de door ons ingediende zienswijzen en andere procedures. Alhoewel wij het betreuren dat het in 1995 opgeleverde nieuwere deel van het park zo snel weer werd opgeofferd voor Zuidas-ontwikkelingen hebben wij gemeend deze ontwikkelingen niet langer te bestrijden maar de democratisch genomen beslissingen van het Uitvoeringsbesluit Beethoven 2007 te accepteren en de daarin gemaakte afspraken voor wat het groen betreft als positief te zien.

In de loop der jaren zagen wij echter dat de plannen werden bijgesteld en dat juist de meest aantrekkelijke onderdelen niet zullen worden uitgevoerd, zoals bijvoorbeeld:

- * de sloop van het convict,
- * de beeldentuin op een eiland waar ook de kapel op zou liggen,
- * de komst van een museum.



VERENIGING VRIENDEN VAN HET BEATRIXPARK

Ook de Zuidasdokplannen laten een voor het park/de bezoekers/omwonenden minder gunstige ontwikkeling zien, waarbij het ondergronds brengen van alle infrastructuur gewijzigd werd in:

- * alleen de A10 ondergronds en ook nog veel korter;
- * trein- en metroporen bovengronds.

Wat wel standhield was een jarenlang structureel georganiseerd overleg met de gemeente, dat later werd veranderd in cocreatie- en participatie bijeenkomsten waar een toenemend aantal partijen aan deelnamen, maar waar ook duidelijk werd dat niet alle deelnemers begrip konden en kunnen opbrengen voor bouwplannen in het groen.

Grenzen

Alhoewel het hier een vrij klein gebied betreft, blijkt uit de enorme hoeveelheid onderliggende stukken en bijlagen dat het een erg complexe ontwikkeling is, in een gebied dat in de Hoofdgroenstructuur nog als groen werd omschreven maar inmiddels via vele ontheffingen en raadsbesluiten nu een andere bestemming heeft gekregen.

De globale grens van het bestemmingsplan is onduidelijk, vooral daar waar het monumentale deel van het Beatrixpark wordt geraakt en misschien zelfs wordt overschreden. Er zijn vele dossiers met herzieningen en gerechtelijke uitspraken met betrekking tot de grens aan bijv. de RAI zijde.

Globaal kan gesteld worden, dat gezien de vele wijzigingen het onmogelijk is om te bepalen of de vele gehanteerde plankaarten (met de nodige wijzigingen) op de juiste wijze zijn geraadpleegd en (eventueel) gewijzigd, om de grens van dit bestemmingsplan te bepalen.

Dat lijkt niet te zijn gebeurd.

Locatie

Er zijn nu al 25 bijlagen in de vorm van ontheffingen, onderzoeken en rapportages om deze plannen te ondersteunen. Wat echter ontbreekt is een democratisch genomen besluit om de metrages die oorspronkelijk waren bestemd voor een culturele/museale bestemming toe te voegen aan het woningbouwprogramma.

Wij zijn van mening dat het open terrein op kavel 4 als meer dan gewone openbare ruimte is te beschouwen, en dat hier groengebied dient te worden gerealiseerd met als het ware een “museale” uitstraling. Dan is er toch nog een beetje museum in het oorspronkelijke museumgebied. En hoeft er geen extra bouwvolume te worden toegevoegd voor woningbouw.

Bouwvolume en woningbouw

In het UB Beethoven 2007 (4.1.2) wordt beschreven dat er een gemengd programma van circa 87.000 m² nieuwbouw zal worden gerealiseerd, waarvan 30.000 m² uit woningbouw zal bestaan, 30.000 m² kantoren en 27.000 m² voorzieningen.

De kantorenbouw en een deel van de voorzieningen zijn inmiddels gerealiseerd.

In de hier voorliggende plannen wordt de woningbouw nu opgehoogd met 12.000 m² met daarin maximaal 2.250 m² aan voorzieningen (Hoofdstuk 4,4.3.1).

Even verderop staat dat nog 5.000 m² aan maatschappelijke voorzieningen mogelijk is, kleinschalig en buurtverzorgend.

Wij adviseren om in ieder geval geen horeca voorzieningen in de plinten toe te staan, omdat in de onmiddellijke nabijheid al voldoende van dit soort gelegenheden zijn. Concentreer de drukte daarvan, opdat aan de rand van het park de rust bewaard blijft.



VERENIGING VRIENDEN VAN HET BEATRIXPARK

Er staat beschreven dat het niet gebiedsoverstijgende voorzieningen zijn, maar twee regels verderop staat dat de voorzieningen een publieksaantrekkende werking hebben buiten het deelgebied Beethoven om. Dit lijkt met elkaar in tegenspraak.

Bovendien kent Zuid al heel veel van de door u opgesomde voorzieningen. Wij adviseren dus om dergelijke voorzieningen in de plinten te beperken, maar wel vernieuwende initiatieven toe te laten. Omdat het woningbouwprogramma met ruim 30% wordt uitgebreid zullen er hoge massieve bouwblokken verrijzen waarvoor wederom ontheffingen moeten worden aangevraagd, o.a. in verband met Schiphol. Vanwege de ligging van de A10 – tunnelmond/Zuidasdok zal een groot deel van de woningen op kavel 6/7 juist aan de zonnige en aantrekkelijke zuidzijde voorzien moeten worden van zogenaamde dove gevels. Bovendien zal deze hoogbouw heel dominant aanwezig zijn aan de rand van het Beatrixpark. Het groene verblijfsgebied zal veel meer schaduw en extra windhinder ondervinden, en ook de fietsers/wandelaars op de noordelijke en zuidelijke fiets/wandelroutes zullen hinder ervaren. Het woongenot voor een klein aantal extra eigenaren heeft dan grote negatieve invloed op permanent verblijfsplezier van velen. Als het bouwvolume voor de woningbouw teruggebracht zou kunnen worden tot de 30.000 m2 uit het Uitvoeringsbesluit, zouden veel van deze bezwaren vervallen en wordt een voor velen aangenamere omgeving neergezet. Hier geldt : “Minder is meer!”

Bereikbaarheid

Beethoven is een prachtlocatie, maar qua ontsluiting moet er nog eens goed worden gekeken naar de (on)mogelijkheden. De ingang van de parkeergarage aan de Christiaan Neefestraat zal aangepast moeten worden als de garage wordt vergroot en heel veel meer gebruikers kent.

Wellicht is zelfs een tweede in/uitrit noodzakelijk en zal ook de keermogelijkheid in de Christiaan Neefestraat voor kiss&ride en/of taxi's moeten worden aangepast.

Nu aan de noordelijke kant bij de Prinses Irenestraat geen gracht wordt gegraven zal waarschijnlijk ook het (gedoogde) autoverkeer op het fietspad toenemen, als het gebied ook van die zuidelijke kant wordt ontsloten. Autoluw bestaat dan nog slechts op papier.

Ook dienen de gebouwen voor de hulpdiensten goed bereikbaar te zijn.

En hoe wordt bijv. het parkeren voor invaliden opgelost of het fietsparkeren??

Wij vrezen, uit ervaring wijs geworden, dat dit betekent dat in een later stadium alsnog –buiten deze plannen om- wegen en toegangsroutes zullen moeten worden aangepast of zelfs aangelegd, waarbij dat dan altijd ten koste van groen zal gaan.

Kapel en convict

In dit hoofdstuk staat dat bezoekersaantallen in het Beatrixpark achterblijven bij andere parken binnen de ring, en dat parken geen plekken meer zijn om de stad te ontvluchten, maar juist om op een relaxte manier deel te nemen aan het stedelijke leven van alledag.

In het Grote Groenonderzoek 2013 wordt voor heel veel parken de nadruk gelegd op gebouwen/functies in parken die meer bezoekers aantrekken, terwijl juist de nadruk gelegd moet worden op de kwaliteit van het groen en de daarmee gepaard gaande rust, waar juist veel behoefte aan is, in een drukke en dynamische omgeving als Zuidas.

En wat drukte betreft : bijvoorbeeld steeds meer bootcampgroepen weten hun weg naar het Beatrixpark te vinden, maar ook komen er veel bezoekers die de drukte van andere parken (Vondelpark, Sarphatipark) ontvluchten en het Beatrixpark juist als een rustige oase beschouwen.



VERENIGING VRIENDEN VAN HET BEATRIXPARK

Een bescheiden cultureel programma in kapel en convict kan dit versterken, een enorme uitbreiding zowel qua bebouwing, bezoekers en evenementen zal tot verloedering en afbraak leiden. Dan dienen de activiteiten in het convict niet gepaard te gaan met meer autoverkeer op de Prinses Irenestraat.

Fietsroutes/Wandelroutes

Wij pleiten ervoor om duidelijke fietsroutes door het gebied aan te leggen op een dusdanige wijze dat het voor iedere fietser helder is waar de routes naar toe lopen. Door allerhande wijzigingen in de afgelopen jaren is met name achter de RAI een wirwar van paden ontstaan en is er op een aantal plaatsen geen duidelijke afscheiding tussen voetpaden en fietspaden, waardoor met name de fietsers zich steeds meer terrein toe-eigenen ten koste van de kwetsbare voetgangers/ parkbezoekers.

Waar fiets- en voetpaden parallel aan elkaar lopen zouden wij graag een groene afscheiding in de vorm van lage heggetjes zien. De voetpaden langs de oevers van de waterpartijen mogen niet aantrekkelijk gemaakt worden voor fietsers, laat staan auto's.

Zuidasdok en de toekomst

Gezien de op handen zijnde aanleg van Zuidasdok moeten in het gebied Beethoven en in het monumentale deel van het Beatrixpark alle bouw-, graaf- en andere werkzaamheden goed op elkaar afgestemd zijn, om zo de overlast voor bezoekers en omwonenden te beperken.

De communicatie hieromtrent dient op optimale wijze te geschieden.

Zowel de tijdelijke als de eind-situatie dient alle aandacht en zorg te krijgen, dus geen verrommeling. Blijf zoeken naar duurzame oplossingen.

Wij onderschrijven alle ingediende zienswijzen van anderen op die punten die het belang en het behoud van het Beatrixpark vooropstellen.

Met vriendelijke groet,
namens het bestuur, en de leden,

M. Munniksmma,
voorzitter

E. Luinge
bestuurslid

